

ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN BA VÌ
TRƯỜNG TIỂU HỌC BA TRẠI A

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIÚP HỌC SINH
HỌC TỐT XÉ DÁN MÔN MĨ THUẬT LỚP 3
(Bộ sách Cánh diều)

Tên tác giả : Phùng Thị Thu Hà

Đơn vị công tác : Trường Tiểu học Ba Trại A

Chức vụ : Giáo viên

Năm học: 2023 – 2024

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN YÊU CẦU CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN
Kính gửi: Hội đồng sáng kiến Trường Tiểu học Ba Trại A

Họ và tên	Ngày tháng năm sinh	Nơi công tác	Chức danh	Trình độ chuyên môn	Tên sáng kiến
Phùng Thị Thu Hà	13/03/1981	Trường TH Ba Trại A	Giáo viên	Đại học	Một số biện pháp giúp học sinh học tốt xé, dán môn Mỹ thuật lớp 3.

- **Lĩnh vực áp dụng sáng kiến:** Mỹ thuật
- **Tên sáng kiến đề nghị công nhận:** Một số biện pháp giúp học sinh học tốt xé, dán môn Mỹ thuật lớp 3
- **Ngày sáng kiến được áp dụng lần đầu hoặc áp dụng thử:** Tháng 09/2024.
- **Mô tả bản chất của sáng kiến:**
 - + **Tình trạng của giải pháp đã biết:**
 - *) Đối với học sinh:**
 - Nhận thức của học sinh chưa đồng đều. Kỹ năng xé, dán của học sinh còn hạn chế.
 - Học sinh còn thiếu, quên đồ dùng học tập: Giấy màu, hồ dán, đất nặn, chì, tẩy, màu,...
 - Học sinh chưa biết khai thác các vật liệu tự nhiên sẵn có để đưa vào tranh như: xé, dán.
 - *) Đối với giáo viên:**
 - Việc giảng dạy của giáo viên đôi khi chưa phát huy hết được tính tích cực, chủ động sáng tạo của các em.
 - Trong quá trình tổ chức cho học sinh thực hành xé, dán có những lúc chưa thật sự linh hoạt.
 - Trong quá trình tổ chức tiết học, giáo viên đôi lúc chưa quan tâm sâu sát đến từng đối tượng học sinh. Ví dụ: Học sinh năng khiếu cần những có yêu cầu bài xé, dán nâng cao, học sinh chậm cần những gợi ý thực hành dễ hiểu và sát thực với thực tế.
 - + **Đề tài này mới ở các điểm sau:**

- Tổ chức hoạt động dạy học theo hướng tích cực hóa người học, lấy học sinh làm trung tâm. Sau mỗi bài cần nhấn mạnh, khắc sâu kiến thức cơ bản trọng tâm và đề ra phương pháp vận dụng thực hành chung cho các hoạt động xé, dán.

Khi dạy giáo viên Mỹ thuật cần rèn cho học sinh một kỹ năng quan trọng bước đầu là rèn luyện đôi bàn tay khéo léo của học sinh. Giúp học sinh trở thành con người lao động mới: Cần cù, cẩn thận, ham hiểu biết, sáng tạo, đam mê nghệ thuật.

- Rèn luyện cho học sinh kỹ năng quan sát, suy luận, vận dụng vào sản phẩm Mỹ thuật.

+ Các bước thực hiện giải pháp:

- Chuẩn bị đồ dùng dạy học kỹ lưỡng, đầy đủ, đáp ứng tốt hoạt động giảng dạy.

- Xây dựng kế hoạch dạy học xé dán mỹ thuật theo các chủ đề trong năm học.

- Tái sử dụng các bài vẽ tranh để hỗ trợ hoạt động xé dán mỹ thuật cho học sinh

- Tăng cường sử dụng các hình ảnh, video minh họa vào tiết học xé dán mỹ thuật để tăng sự liên tưởng, sáng tạo cho học sinh

- Tổ chức hoạt động trưng bày, giới thiệu và đánh giá sản phẩm chéo cho các học sinh trong lớp

- **Những thông tin cần được bảo mật (nếu có):** Không

- **Các điều kiện cần thiết để áp dụng sáng kiến:**

***) Đối với giáo viên**

- Có tầm nhìn xa hiểu rộng, kiến thức sâu về môn Mỹ thuật lớp 3.

- Chú trọng việc dạy học mỹ thuật trọng tâm là thực hành xé, dán.

- Nắm vững quy trình để dạy hoạt động xé, dán trong bài học.

***) Đối với nhà trường và các cấp quản lý:**

- Cần quan tâm giúp đỡ giáo viên bằng các hình thức như:

+ Cung cấp đầy đủ tài liệu có liên quan đến bộ môn.

+ Tăng cường cho giáo viên dự giờ trong khối chuyên môn để giáo viên nâng cao trình độ chuyên môn.

- **Đánh giá lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tác giả:**

+ Học sinh hứng thú học tập, vui vẻ hơn, tích cực hơn trong học Mỹ thuật. Các em thêm yêu môn Mỹ thuật và đặc biệt là hoạt động thực hành xé, dán.

+ Công tác giảng dạy của giáo viên ngày càng nâng cao và chất lượng.

+ Nhà trường, giáo viên, học sinh và phụ huynh học sinh, các lực lượng ngoài xã hội luôn quan tâm tạo điều kiện, động viên, giúp đỡ học sinh học tập đạt hiệu quả cao trong các kì thi vẽ tranh, xé dán trong môn mỹ thuật.

+ Giúp cho giáo viên cải thiện được phương pháp giảng dạy, chủ động được bài dạy, tiết học sinh động hứng thú, linh hoạt. Phát huy được tính tích cực, nhiệt tình, sáng tạo của học sinh.

- **Đánh giá lợi ích thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tổ chức, cá nhân tham gia áp dụng sáng kiến lần đầu hoặc áp dụng thử nếu có**

Sau khi áp dụng kết quả của lớp tôi đạt được như sau:

Trước khi thực hiện đề tài:

Lớp	Sĩ số	Hoàn thành tốt		Hoàn thành		Chưa hoàn thành	
		SL	TL	SL	TL	SL	TL
3A1	43	9	20,9%	22	51,2 %	12	27,9%

Sau khi thực hiện đề tài

Lớp	Sĩ số	Hoàn thành tốt		Hoàn thành		Chưa hoàn thành	
		SL	TL	SL	TL	SL	TL
3A1	43	22	51,2%	21	48,8%	0	0%

Qua quá trình làm sáng kiến, tôi đã nhận thấy vai trò và tầm quan trọng của hoạt động xé dán trong môn Mỹ thuật. Thông qua dạy thử nghiệm theo hướng trên, tôi đã thu được rất nhiều kết quả khả quan: học sinh học tập hứng thú, linh hoạt, chủ động, sáng tạo hơn trong quá trình học tập.

Tôi xin cam đoan mọi thông tin nêu trong đơn là trung thực, đúng sự thật và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Ba Trại, ngày 1 tháng 5 năm 2024

Người nộp đơn

(Ký và ghi rõ họ tên)

Phùng Thị Thu Hà

PHIẾU NHẬN XÉT ĐÁNH GIÁ

- Họ tên tác giả: **PHÙNG THỊ THU HÀ**
- Tên đề tài: **Một số biện pháp giúp học sinh học tốt xé dán môn Mỹ thuật lớp 3**
- Lĩnh vực: **Mỹ thuật**

STT	Tiêu chuẩn	Điểm tối đa
1	Sáng kiến có tính mới	
1.1	Hoàn toàn mới, được áp dụng đầu tiên	27/30
1.2	Có cải tiến so với giải pháp trước đây với mức độ khá	
1.3	Có cải tiến so với giải pháp trước đây với mức độ trung bình	
1.4	Không có tính mới hoặc sao chép từ các giải pháp đã có trước đây	
Nhận xét: Các giải pháp đưa ra trong sáng kiến có tính mới, sáng tạo và được áp dụng lần đầu tiên.		
2	Sáng kiến có tính áp dụng	
2.1	Có khả năng áp dụng trong phạm vi toàn ngành hoặc rộng hơn	26/30
2.2	Có khả năng áp dụng trong đơn vị và có thể nhân ra một số đơn vị có cùng điều kiện	
2.3	Có khả năng áp dụng trong đơn vị	
2.4	Không có khả năng áp dụng trong đơn vị	
Nhận xét: SKKN này có tính ứng dụng cao, có thể áp dụng được trong phạm vi toàn ngành hoặc rộng hơn.		
3	Sáng kiến có tính hiệu quả	
3.1	Có hiệu quả, đem lại lợi ích kinh tế - xã hội, có tính lan tỏa	26/30
3.2	Có hiệu quả, đem lại lợi ích kinh tế - xã hội	
3.3	Có hiệu quả, lợi ích phù hợp với mức độ phù hợp tại đơn vị	
3.4	Không có hiệu quả cụ thể	
Nhận xét: Nội dung đảm bảo tính khoa học, chính xác, các giải pháp đưa ra phù hợp với tình hình thực tiễn, dễ áp dụng, mang lại hiệu quả cao và có tính lan tỏa.		
4	Điểm trình bày	
4.1	Trình bày khoa học, hợp lý	10/10
4.2	Trình bày chưa khoa học, chưa hợp lý	
Nhận xét: SKKN trình bày văn bản đúng quy định, thiết kế đẹp; trình bày khoa học, hợp lý.		
Tổng cộng: 89 điểm		
Đánh giá: ☒ Đạt (>70 điểm). ☐ Không đạt		

CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG SÁNG KIẾN CƠ SỞ

MỤC LỤC

PHẦN I. ĐẶT VẤN ĐỀ	1
1. Tính cấp thiết phải tiến hành sáng kiến	1
2. Mục đích của đề tài, sáng kiến	2
3. Thời gian, đối tượng, phạm vi nghiên cứu	2
PHẦN II. NỘI DUNG CỦA SÁNG KIẾN	3
1. Hiện trạng vấn đề	3
2. Giải pháp thực hiện sáng kiến để giải quyết vấn đề	4
2.1. Biện pháp 1: Chuẩn bị đồ dùng dạy học kỹ lưỡng, đầy đủ, đáp ứng tốt hoạt động giảng dạy	4
2.2. Biện pháp 2: Xây dựng kế hoạch dạy xé dán mỹ thuật theo các chủ đề trong năm	8
2.3. Biện pháp 3: Tái sử dụng các bài vẽ tranh để hỗ trợ hoạt động xé dán mỹ thuật cho học sinh	9
2.4. Biện pháp 4: Tăng cường sử dụng các hình ảnh, video minh họa vào tiết học xé dán mỹ thuật để tăng sự liên tưởng, sáng tạo cho học sinh	10
2.5. Biện pháp 5: Tổ chức hoạt động trưng bày, giới thiệu và đánh giá sản phẩm chéo cho các học sinh trong lớp	13
3. Kết quả sau khi áp dụng sáng kiến tại đơn vị	14
4. Hiệu quả của sáng kiến	15
4.1. Hiệu quả về tính khoa học	15
4.2. Hiệu quả về kinh tế	16
4.3. Hiệu quả về xã hội	16
5. Tính khả thi	16
6. Thời gian thực hiện đề tài sáng kiến	16
7. Kinh phí thực hiện đề tài, sáng kiến	16
PHẦN III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT	17
TÀI LIỆU THAM KHẢO	18

PHẦN I. ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Tính cấp thiết phải tiến hành sáng kiến

Trong giai đoạn giáo dục ở nước ta hiện nay, nhiệm vụ của nhà trường xã hội chủ nghĩa là đào tạo thế hệ trẻ có kiến thức khoa học kỹ thuật hiện đại, phát triển toàn diện cả về Đức - Trí - Thể - Mỹ và lao động. Đáp ứng với sự nghiệp Công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Vì thế mỗi một môn học đều có một vị trí rất quan trọng, nó góp phần vào sự phát triển toàn diện nhân cách của học sinh.

Mĩ thuật là một môn học nghệ thuật có vai trò quan trọng trong chương trình giáo dục phổ thông. Dạy học Mỹ thuật không nhằm đào tạo cho học sinh sau này trở thành họa sĩ mà nhằm hình thành cho học sinh một trong những yếu tố cơ bản của giáo dục thẩm mỹ, giúp cho học sinh phát triển một cách toàn diện hài hòa. Với môn học Mỹ thuật học sinh biết cách cảm nhận cái đẹp, yêu cái đẹp, từ đó rèn luyện đôi bàn tay khéo léo, trí óc của mình để tạo ra cái đẹp qua việc phát huy óc sáng tạo, trí tưởng tượng của mình.

Nghệ thuật tạo ra cái đẹp, sự sáng tạo đòi hỏi phải có đôi bàn tay khéo léo và sự cảm nhận thẩm mỹ của mỗi con người. Ngày nay cùng với sự phát triển của xã hội thì sự phát triển công nghệ ngày càng mạnh mẽ. Chính điều đó dẫn đến những tác phẩm nghệ thuật công nghệ ngày càng nhiều, những tác phẩm nhờ đôi bàn tay khéo léo của con người ngày càng ít đi. Mà những tác phẩm nghệ thuật nhờ đôi bàn tay khéo léo của con người xác thực hơn, mang tính nghệ thuật hơn. Xé dán cũng góp phần vào sự thành công của tác phẩm nghệ thuật đó.

Ngay từ đầu cấp học tiểu học, học sinh đã được tập làm quen với phần xé dán. Đây là một kỹ năng quan trọng bước đầu rèn luyện đôi bàn tay khéo léo của con người để góp phần tạo ra con người lao động mới: Cần cù, cẩn thận, ham hiểu biết, sáng tạo, đam mê nghệ thuật.

Trong quá trình dạy học môn Mỹ thuật lớp 3, tôi thấy phần xé dán tương đối khó, nhiều học sinh lúng túng khi xé, dán hình. Điều này dễ làm mất hứng thú và sự chán nản của các em, làm ảnh hưởng tới tính cần cù, cẩn thận, ham hiểu biết, sáng tạo, đam mê nghệ thuật của học sinh. Mặc khác đồ dùng học tập (giấy màu, hồ dán,...) của học sinh còn thiếu thốn nên cũng làm ảnh hưởng đến quá trình học tập.

Vậy để giúp học sinh học yêu thích và học tốt xé dán môn Mỹ thuật trong các chủ đề, với vai trò giáo viên bộ môn Mỹ thuật tôi luôn băn khoăn suy nghĩ làm thế nào để tìm ra các biện pháp hợp lý nhằm giúp học sinh học tốt xé dán tranh của bộ môn mỹ thuật.

Từ những lí do trên, thông qua việc học tập và giảng dạy trong những năm qua, tôi đã chọn đề tài để nghiên cứu về phương pháp dạy xé dán trong môn Mỹ thuật, nhằm tìm ra được các phương pháp, biện pháp và hình thức tổ chức dạy học thích hợp, vận dụng tốt nhất trong quá trình giảng dạy của mình. Chính vì thế tôi suy nghĩ và chọn đề tài: "**Một số biện pháp giúp học sinh học tốt xé, dán môn Mỹ thuật lớp 3 (theo Bộ sách Cánh diều)**", nhằm góp phần nhỏ bé cùng với nhà trường hoàn thành tốt nhiệm vụ năm học.

2. Mục đích của đề tài, sáng kiến

Tôi viết sáng kiến kinh nghiệm này với mục đích:

- Nhằm nâng cao chất lượng dạy và học.
- Học sinh có ý thức tự học, tự khám phá và lĩnh hội kiến thức.
- Phát triển năng lực tư duy trong học tập, trong sinh hoạt mỹ thuật, tiếp cận với thực tế xung quanh.
- Yêu mến và cảm nhận những hình ảnh màu sắc để xé dán thành tranh, góp phần động viên học sinh phát triển tính chủ động.

3. Thời gian, đối tượng, phạm vi nghiên cứu

- Thời gian: Đề tài được thực hiện từ tháng 9 năm 2023 đến tháng 4 năm 2024 và áp dụng thực hiện cho những năm tiếp theo.
- Đối tượng: Một số biện pháp để nâng cao chất lượng phân môn xé dán mỹ thuật
- Phạm vi nghiên cứu: Học sinh khối lớp 3 Trường Tiểu học Ba Trại A.

PHẦN II. NỘI DUNG CỦA SÁNG KIẾN

1. Hiện trạng vấn đề

Hiện nay, trong hệ thống các môn học ở trường phổ thông nói chung, ở tiểu học nói riêng, môn Mỹ thuật giúp học sinh biết cách sử dụng ngôn ngữ tạo hình (đường nét, hình mảng, hình khối, màu sắc,...) thông qua trải nghiệm để biểu đạt thái độ, cảm xúc, sự tưởng tượng và kiến thức của bản thân về thế giới xung quanh. Dạy học Mỹ thuật trong nhà trường hiện nay cũng giới thiệu để học sinh làm quen với những chất liệu, công cụ và cách thức tạo hình khác nhau phù hợp với nội dung chủ đề, ý nghĩa và cách phát triển ngôn ngữ của học sinh. Học sinh có thể tạo hình sản phẩm Mỹ thuật với các hình thức và chất liệu như: Vẽ, nặn, xé/ cắt dán,... để tạo nên những tác phẩm Mỹ thuật đa dạng và phong phú. Trong đó xé dán là một phần của môn học nghệ thuật tạo ra cái đẹp, nhằm phục vụ nhu cầu vật chất, tinh thần của con người.

Để thực hiện được nhiệm vụ xé dán trong môn Mỹ thuật, đòi hỏi học sinh phải có sự tư duy, sáng tạo, đồng thời có tính khéo léo, tỉ mỉ trong khi thực hiện để tạo ra sản phẩm. Vì thế thông qua phần xé dán giúp học sinh rèn luyện tính tỉ mỉ, khéo léo, nhận thức cái đẹp, rèn luyện tri giác, thị giác và khả năng để tạo cho học sinh học tốt các môn học khác, đồng thời xây dựng cho học sinh tình cảm yêu quý sản phẩm do mình làm ra, biết sử dụng sản phẩm đó để trang trí lớp học, nhà trường, gia đình và xã hội.

Vậy để dạy học thế nào cho học sinh học tốt xé dán: Học sinh được trải nghiệm, sáng tạo để tạo ra những sản phẩm đẹp, phong phú về nội dung, hình ảnh, màu sắc và có tính sáng tạo trong sản phẩm, đòi hỏi người giáo viên không ngừng học tập nâng cao trình độ chuyên môn và luôn tìm ra những biện pháp, phương pháp dạy học thích hợp nhằm góp phần nâng cao chất lượng xé dán môn mỹ thuật ở Tiểu học là rất quan trọng và cần thiết đối với bộ môn Mỹ thuật.

- Là một giáo viên trực tiếp giảng dạy môn Mỹ thuật tại trường Tiểu học Ba Trại A tôi thấy:

- Môn Mỹ thuật là môn học nghệ thuật rất được nhà trường quan tâm và đầu tư. Nhà trường đã tạo mọi điều kiện tốt cho việc dạy và học: Trang thiết bị, đồ dùng dạy học tương đối đầy đủ, thiết thực phục vụ cho việc giảng dạy Mỹ thuật, vì thế góp phần thuận lợi cho việc dạy và học của giáo viên, học sinh.

- Về phía học sinh: Nhìn chung các em đều rất thích học môn Mỹ thuật, các em đón nhận môn học một cách nhiệt tình và hào hứng, đây chính là 3 cảm hứng bất tận của học sinh, để tạo ra sản phẩm theo cách cảm, cách nghĩ của riêng mình.

- Một số lớp số học sinh ít nên cũng là điều kiện thuận lợi cho việc tổ chức dạy học Mỹ thuật cho học sinh. Hơn nữa học sinh rất thích tìm tòi và khám phá cách tạo hình mới.

*** Khó khăn:**

- Về phía học sinh:

+ Trường Tiểu học Ba Trại A là Trường thuộc khu vực 7 xã miền núi. Đời sống của người dân không ít khó khăn. Một số phụ huynh đi làm ăn ở xa, để lại con cho ông bà, người thân nên việc chăm sóc, quan tâm đến con cái có phần hạn chế, học sinh còn thiếu, quên đồ dùng học tập: Giấy màu, hồ dán, đất nặn, chì, tẩy, màu,... làm ảnh hưởng đến bài học.

+ Một số phụ huynh chưa nhận thức đúng vai trò của môn Mỹ thuật, vẫn coi môn học này là môn học phụ, nên chưa thực sự quan tâm và tạo điều kiện, khích lệ các em say mê môn học.

+ Mặt khác một số học sinh làm bài còn thụ động và mang tính bắt chước, thiếu sự sáng tạo, vụng về vì thế đòi hỏi phải có sự hỗ trợ của giáo viên rất nhiều.

+ 100% học sinh sống ở vùng nông thôn nên việc tiếp xúc với thực tế ít, đời sống khó khăn phần nào cũng làm ảnh hưởng đến việc học tập của các em.

- Về phía giáo viên:

+ Dạy học theo chủ đề là chương trình mới, phương pháp dạy học mới, hơn nữa phần xé dán trong chương trình ít nên kinh nghiệm dạy học của giáo viên chưa nhiều.

+ Tài liệu giảng dạy, đồ dùng dạy học cho giáo viên còn hạn chế nên giáo viên gặp những khó khăn nhất định trong quá trình giảng dạy.

Vì vậy khi quyết định đưa ra một số biện pháp giúp học sinh học tốt xé dán môn Mỹ thuật lớp 3. Mục đích của tôi là hình thành và rèn luyện kỹ năng xé dán cho học sinh, khai thác tính sáng tạo và đồ dùng sẵn có của mỗi học sinh, từ đó giúp học sinh yêu thích và học tốt xé dán môn Mỹ thuật.

2. Giải pháp thực hiện sáng kiến để giải quyết vấn đề

2.1. Biện pháp 1: Chuẩn bị đồ dùng dạy học kỹ lưỡng, đầy đủ, đáp ứng tốt hoạt động giảng dạy

Việc chuẩn bị đồ dùng dạy - học trong giờ Mỹ thuật đóng vai trò rất quan trọng, nó quyết định sự hình thành công của bài học, như chúng ta đã biết dạy học Mỹ thuật là dạy bằng trực quan, vì thế:

* Đối với giáo viên: Mỗi giờ học giáo viên phải chuẩn bị chu đáo: Kế hoạch bài học, các đồ dùng dạy học để học sinh quan sát trực tiếp như: Tranh ảnh, bài mẫu, hình minh họa cách thực hiện và vật liệu để xé dán (giấy màu, báo, tạp chí, lá khô, hồ dán,...).

* Đối với học sinh: Cần lắng nghe thầy cô dặn dò chuẩn bị những gì cần thiết cho bài học sau: Sách học Mỹ thuật 3, giấy màu, tranh, lịch, tạp chí, họa

báo, lá khô, giấy trắng A3, A4, màu vẽ, hồ dán,... Nghe thầy cô thông báo nội dung tiết học tới để các em quan sát trước trong thực tế. Đây là bước quan trọng quyết định sự thành công của tiết học.

Qua việc thực tế giảng dạy tôi thấy: Dạy học theo chương trình mới học sinh được tiếp xúc với xé dán nhiều hơn. Ngay từ đầu năm học sinh hầu hết là có đủ đồ dùng học tập như: Giấy màu, hồ dán, nhưng chỉ sau một thời gian, học sinh đã không còn đồ dùng để học xé dán. Vì điều kiện kinh tế của phụ huynh ở vùng nông thôn có phần khó khăn nên việc mua thêm đồ dùng cho học sinh cũng có phần hạn chế, điều đó đã làm ảnh hưởng đến kết quả học tập môn Mỹ thuật của học sinh. Từ những khó khăn trên và đặc thù của môn học, đối với phần xé dán tôi luôn yêu cầu học sinh sưu tầm thêm những nguyên vật liệu dễ kiếm như: tranh, lịch, họa báo, tạp chí cũ, lá cây,... đây là những đồ dùng dễ tìm mà mang lại hiệu quả cao cho bài xé dán. Từ những vật liệu tìm được kết hợp với giấy màu học sinh đã có, thì học sinh sẽ có đầy đủ hơn về đồ dùng học tập, sản phẩm làm ra của học sinh sẽ phong phú và đa dạng hơn về chất liệu và cách thể hiện.

* Ví dụ 1: bài 5 "Hình dáng cơ thể em" (trang 20 Mỹ thuật 3 sách Cánh Diều)

Tôi sẽ cho học sinh sử dụng tranh, lịch, họa báo, tạp chí có màu sắc đẹp, phối hợp với giấy màu để sử dụng xé dán. Sử dụng đồ dùng như vậy bài xé dán sẽ rất phong phú về màu sắc và làm nổi bật trọng tâm của bức tranh. Đặc biệt là học sinh đỡ tốn tiền mua giấy màu mà vẫn có đầy đủ đồ dùng khi học xé dán.

Một số sản phẩm xé dán của học sinh chủ đề “Hình dáng cơ thể em”.

* Ví dụ 2: bài 7 "Thiệp chúc mừng" (trang 28 Mỹ thuật 3 sách Cánh Diều)

Tôi cho học sinh sưu tầm hình ảnh những bông hoa, lá,... màu sắc đẹp để học sinh sử dụng những bông hoa, chiếc lá,... để xé dán và trang trí vào làm bài trang trí bưu thiếp tặng mẹ và cô. Với biện pháp này học sinh rất hứng thú, chuẩn bị một cách tích cực, biết tìm tòi những nguyên liệu sẵn có để làm đồ dùng học tập. Tạo cho học sinh biết quan sát mọi vật xung quanh mình, tìm tòi cái đẹp, cũng như tạo ra cái đẹp. Mặt khác biện pháp này mang lại hiệu quả rất cao, các sản phẩm xé dán của các em rất phong phú, mỗi bài có màu sắc, hình ảnh, cách trang trí riêng và thể hiện được một cách độc lập sáng tạo của chính mình.

Một số sản phẩm xé dán của học sinh chủ đề "Thiệp chúc mừng".

*Ví dụ 3: bài 4 "Đồ vật trong gia đình" (trang 17 Mỹ thuật 3 sách Cánh Diều)

Với các chất liệu giấy màu, lá cây, ... mỗi học sinh đã tìm ra cho mình một cách thể hiện riêng, chính vì thế các sản phẩm xé dán đồ vật được tạo ra rất đa dạng và phong phú, không có sự trùng lặp và bắt chước bạn.

Các hoạt động xé, dán của học sinh trong tiết Mỹ thuật.

Một số sản phẩm xé dán của học sinh chủ đề “Đồ vật trong gia đình”.

2.2. Biện pháp 2: Xây dựng kế hoạch dạy xé dán mỹ thuật theo các chủ đề trong năm

Dạy học Mỹ thuật theo chủ đề là chương trình mới, phương pháp mới, với phương pháp dạy học này học sinh có thể tạo ra sản phẩm Mỹ thuật với nhiều hình thức thể hiện và chất liệu khác nhau. Trong đó chất liệu xé dán chiếm một phần của môn học này. Vậy để cho học sinh được làm quen và tiếp xúc nhiều với chất liệu xé dán, thì ngoài phần học chính trên lớp, tôi còn tổ chức cho em thi xé dán tranh theo chủ đề các ngày lễ lớn trong năm như ngày 20/10, ngày 22/12, ngày 8/3 và xé dán tranh " Môi trường và an toàn thực phẩm", " Chiếc ô tô mơ ước".....

Ví dụ: Vào dịp 20/11, tôi xây dựng kế hoạch dạy xé dán về chủ đề thiệp mừng cho các em học sinh.

*Các hoạt động của học sinh
trong hoạt động xé, dán làm thiệp chúc mừng ngày 20/11.*

Với cách tổ chức này học sinh tham gia một cách tích cực, hào hứng. Các sản phẩm xé dán của các em rất đa dạng, phong phú với hình xé dán ngộ nghĩnh, sinh động, màu sắc tươi sáng thể hiện được sự sáng tạo, ngây thơ, trong sáng của trẻ thơ.

2.3. Biện pháp 3: Tái sử dụng các bài vẽ tranh để hỗ trợ hoạt động xé dán mỹ thuật cho học sinh

Để những bài xé dán trong các chủ đề đạt kết quả cao, tôi đã vận dụng từ những bài vẽ tranh. Vì từ những bài vẽ tranh, học sinh đã được nhận biết nội dung tranh, cách sắp xếp, các hình ảnh chính, phụ và màu sắc trong tranh. Từ cách quan sát ở bài vẽ tranh học sinh vận dụng sang bài xé dán một cách nhanh hơn.

* Ví dụ 1: Vẽ tranh chủ đề: Ngày hội ở trường em vận dụng sang xé dán Ngày hội ở trường em. (**trang 31 Mỹ thuật 3 sách Cánh Diều**)

Khi vận dụng từ bài vẽ ngày hội sang bài xé dán ngày hội, thì học sinh đã nắm được cách bố cục, các hình ảnh và màu sắc của chủ đề này. Từ đó học sinh có thể chuyển từ bài vẽ tranh sang bài xé dán một cách nhanh hơn, sinh động và phong phú hơn. Ngày hội được xé dán bằng nhiều cách khác nhau về hình và màu sắc, qua đó bài xé dán sẽ thể hiện được sự sáng tạo của học sinh. Các bài xé dán của học sinh không bị lặp lại vì chất liệu xé dán hoàn toàn khác so với chất liệu vẽ tranh.

* Ví dụ 2: Vẽ tranh chủ đề: Trò chơi thú vị vận dụng sang xé dán tranh Trò chơi thú vị (**trang 24 Mỹ thuật 3 sách Cánh Diều**)

Thông qua các bức tranh vẽ về chủ đề Trò chơi thú vị học sinh hiểu và nắm được nội dung, hình ảnh và màu sắc của tranh hoạt động trò chơi, từ đó học sinh sẽ vận dụng thay đổi chất liệu từ vẽ bằng màu sang chất liệu xé dán. Cũng như bài vẽ học sinh xé dán được thoải mái lựa chọn màu sắc, sử dụng nhiều loại giấy màu và có thể xé dán chồng lên nhau như cách chồng màu trong bài tranh để tạo độ đậm nhạt cho bài vẽ, học sinh có thể xé các mảng to nhỏ khác nhau để tạo thành tranh trò chơi.

Qua đó ta thấy các bài vẽ tranh và xé dán có mối quan hệ hỗ trợ, tác động với nhau, giúp học sinh nâng cao khả năng quan sát, phân tích về nội dung, bố cục, hình ảnh, màu sắc, từ đó học sinh tiếp nhận kiến thức để vận dụng, chuyển sang chất liệu xé dán một cách nhanh hơn, hiệu quả hơn.

Một số sản phẩm của học sinh xé dán chủ đề “Trò chơi thú vị”

2.4. Biện pháp 4: Tăng cường sử dụng các hình ảnh, video minh họa vào tiết học xé dán mỹ thuật để tăng sự liên tưởng, sáng tạo cho học sinh

Quá trình giáo viên gợi ý, hướng dẫn mẫu và quan sát hình minh họa cách thực hiện là hai công việc của một quá trình cung cấp kiến thức cho học sinh. Vì thế khi thực hiện nó được xen kẽ vào nhau thì học sinh nắm được kiến thức sẽ chắc, nhanh hơn. Cụ thể, sau câu trả lời của học sinh về quan sát hình minh họa cách thực hiện, giáo viên khẳng định đồng thời làm mẫu theo từng bước với tốc độ vừa phải để học sinh quan sát và dễ hình dung. Đối với những bước khó giáo viên có thể lặp lại một vài lần hướng dẫn, làm mẫu trước, sau đó đặt câu hỏi để học sinh đối chiếu với hình minh họa cách thực hiện. Việc thao tác kết hợp với giảng giải chặt chẽ nhằm giúp học sinh nắm chắc từng thao tác và nhớ các bước thực hiện của chúng.

* Ví dụ: Xé dán bài 11 "Bạn rô-bốt của em" (**trang 42 Mỹ thuật 3 sách Cánh Diều**)

- Để học sinh nắm được cách thực hiện xé dán hình rô bốt. Sau khi giáo viên gợi ý cách thực hiện trên hình minh họa, giáo viên thực hiện thao tác mẫu trên giấy màu để học sinh quan sát.

+ Xé hình dáng bên ngoài của rô-bốt (vừa với phần giấy).

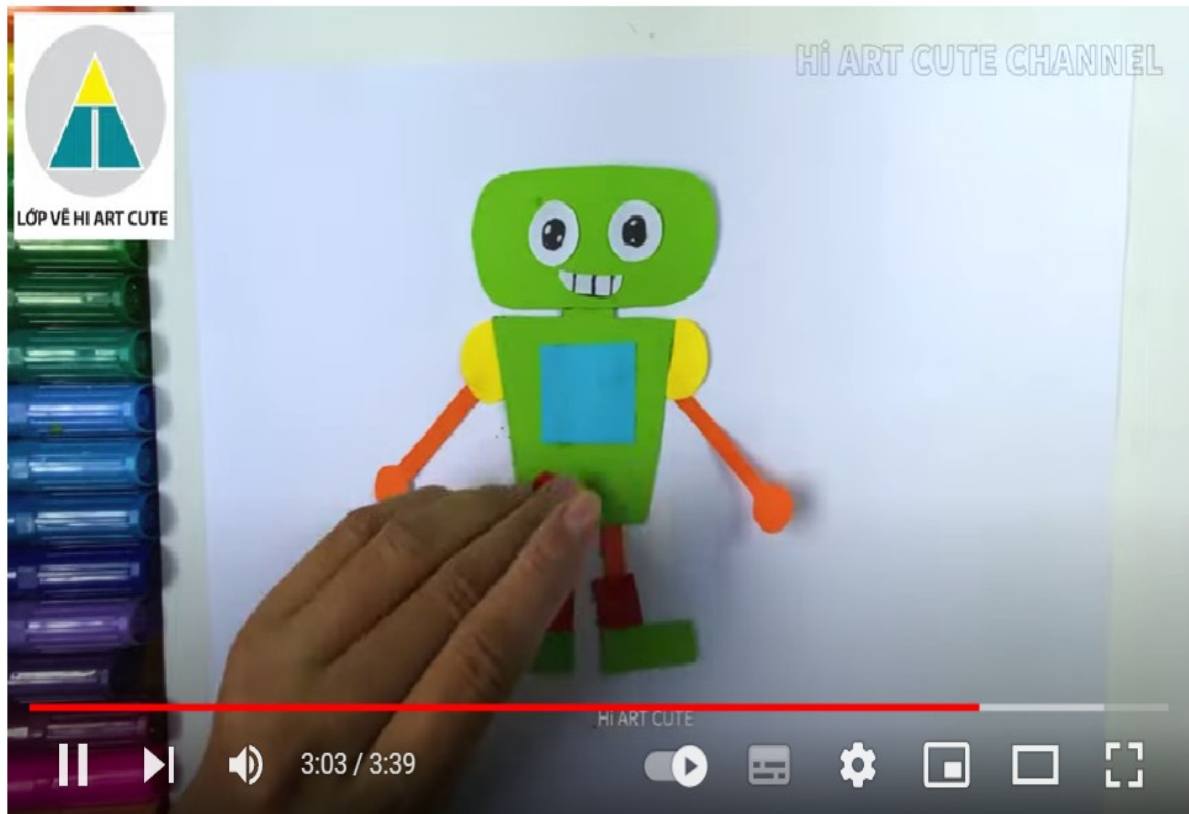
+ Xé thêm các chi tiết tay, chân,...

+ Sắp xếp và dán hình.

- Để học sinh ghi nhớ hơn các bước thực hiện giáo viên cho học sinh nêu lại các bước vừa thực hiện trên hình minh họa.

Về dán hình, muốn cho học sinh tạo ra được các sản phẩm đẹp, sáng tạo thì khi sắp xếp và dán hình, giáo viên có thể hướng dẫn học sinh thực hiện sắp xếp và dán hình theo các cách khác nhau để sản phẩm phong phú, sinh động hơn.

Giáo viên có thể cho học sinh xem video hướng dẫn tạo hình rô bốt.

#dochoithuvi

Tạo hình rô bốt bằng giấy | Cắt dán rô bốt bằng giấy | How to make robots

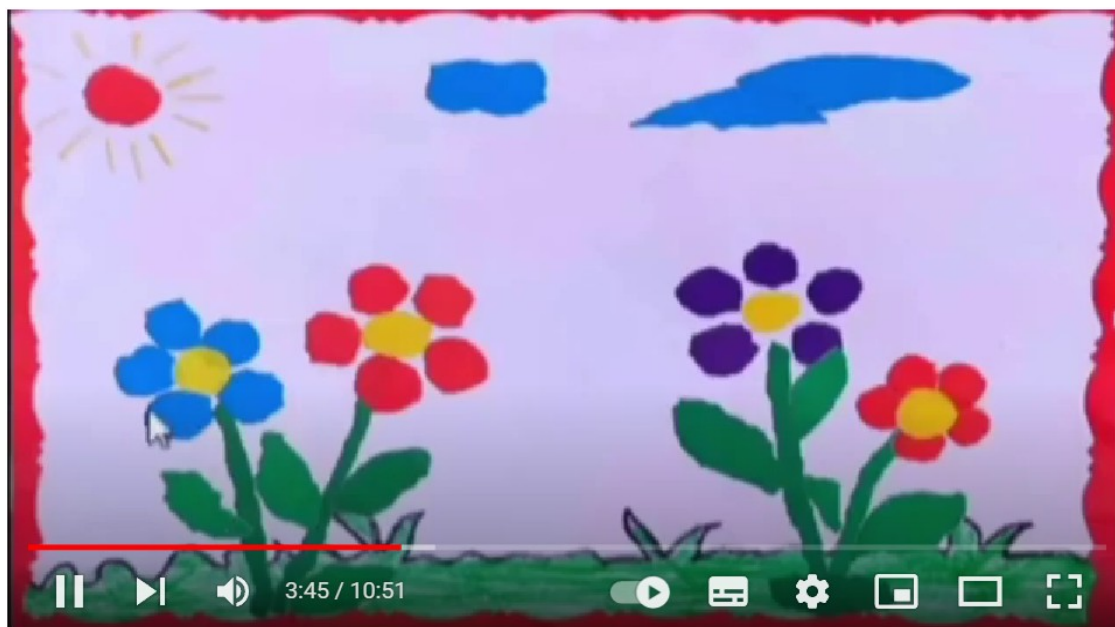
(Nguồn video: <https://www.youtube.com/watch?v=Hl9ojTmv-iY>)

* Ví dụ 1: Khi dán bài 3 "Sự thú vị của hình ảnh nổi bật" (**trang 14 Mỹ thuật 3 sách Cánh Diều**), giáo viên gợi ý học sinh có thể đặt thẳng, đặt ngang hoặc đặt chéo sang trái, sang phải.

* Ví dụ 2: Khi dán bài 7 "Thiệp chúc mừng" (trang 28 Mỹ thuật 3 sách Cánh Diều)

Giáo viên hướng dẫn học sinh dán tùy theo vị trí của các phần trong một chiếc thiệp,...để tạo ra các họa tiết, kiểu dáng khác nhau,...

HĐTH: Xé dán hoa tặng Bà, tặng Mẹ(đề tài) Trường mầm non Yên Bình

(Nguồn video: <https://www.youtube.com/watch?v=AkhtwH6vJxE>)

Do học sinh chưa tiếp cận với phần xé dán ít, nên nhìn chung các em còn lúng túng trong khi xé hình, các đường xé còn vụng về, răng cưa,... Vậy để giúp học tự tin, làm quen và thâm thực về cách xé hình, thì trước khi học sinh làm bài

tôi cho các em xé thử bằng giấy trắng một vài lần, hướng dẫn học sinh khi xé sử dụng hai ngón tay cái để bấm xé sát mép hình cần dùng và di chuyển, hai ngón trỏ đỡ phần giấy (không đỡ cả bàn tay giấy sẽ duy chuyển chậm), thực hiện như thế đường xé sẽ đẹp, hình xé nhanh hơn.

Mặt khác khi xé hình, giáo viên cần hướng dẫn học sinh xé hình từ mép ngoài tờ giấy vào trong và từ trên xuống dưới hoặc từ dưới lên trên, không nên xé từ giữa tờ giấy và biết tận dụng những mảnh giấy nhỏ để xé những hình ảnh khác cần thiết, làm như vậy sẽ tiết kiệm và chống lãng phí đồ dùng học tập.

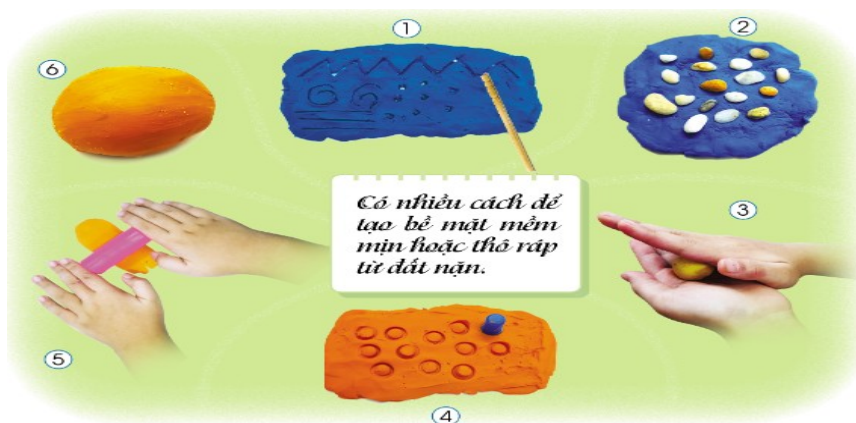
2.5. Biện pháp 5: Tổ chức hoạt động trưng bày, giới thiệu và đánh giá sản phẩm chéo cho các học sinh trong lớp

Tổ chức trưng bày, giới thiệu và đánh giá sản phẩm là khâu rất quan trọng trong giảng dạy Mỹ thuật. Giúp cho học sinh tự tin trong việc giới thiệu về sản phẩm của mình. Học sinh được cùng nhau trao đổi, chia sẻ trình bày cảm xúc, học tập lẫn nhau về sản phẩm của mình/ nhóm mình và của bạn. Ở phần này tôi luôn đưa ra những câu hỏi gợi mở phù hợp với nội dung chủ đề, để giúp học sinh khắc sâu kiến thức và phát triển kỹ năng thuyết trình, tự đánh giá.

* Ví dụ 1: bài 13 "Tạo hình trái cây từ đất nặn" (trang 50 Mỹ thuật 3 sách Cánh Diều)

Sau khi học sinh các nhóm trưng bày sản phẩm, để giúp học sinh khắc sâu kiến thức và phát triển kỹ năng thuyết trình, tự đánh giá. tôi đưa ra các câu hỏi gợi mở:

- Em hãy giới sản phẩm của nhóm mình với thầy/ cô và các bạn.
- Giữa sản phẩm xé dán và sản phẩm tạo hình bằng đất nặn, em thích sản phẩm nào

* Ví dụ 2: bài 8 "Ngày hội ở trường em" (trang 31 Mỹ thuật 3 sách Cánh Diều)

- Em có cảm xúc như thế nào khi thực hiện chủ đề này?
- Vì sao nhóm em lại chọn cách thể hiện bằng hình thức xé dán?
- Có những hình ảnh gì trong bức tranh của nhóm em?

- Tại sao nhóm em lại thể hiện màu sắc như vậy trong tranh của mình?
- Bức tranh của nhóm em gọi cho em liên tưởng tới câu chuyện gì? câu chuyện đó diễn ra ở đâu? Như thế nào?
- Em thích sản phẩm nào? Em hãy mời bạn chia sẻ cách thực hiện sản phẩm đó?

Qua những câu hỏi gợi mở của giáo viên, học sinh được cùng nhau trao đổi, chia sẻ trình bày cảm xúc, học tập lẫn nhau về sản phẩm của mình/ nhóm mình và của bạn/ nhóm bạn. Từ đó các em mạnh dạn hơn, tự tin hơn thuyết trình sản phẩm. Thông qua đánh giá sản phẩm học sinh học tập được những ưu điểm trong sản phẩm của bạn, đồng thời củng cố được kiến thức của bài học.

Việc đánh giá sản phẩm của học sinh, giáo viên dùng lời lẽ nhẹ nhàng, ân cần, động viên, tuyên dương, khen ngợi để khích lệ học sinh. Đối với những bài chưa hoàn thành, giáo viên dùng lời nói chỉ ra cho học sinh biết chỗ đẹp, chỗ chưa đẹp và biện pháp cụ thể để học sinh sửa chữa.

3. Kết quả sau khi áp dụng sáng kiến tại đơn vị

Sau khi nghiên cứu và áp dụng các biện pháp trên vào thực tế giảng dạy xé dán môn Mỹ thuật lớp 3 tại trường, đã đem lại kết quả tốt hơn so với kết quả khảo sát đầu năm cụ thể:

Sau đây là kết quả khảo sát 43 học sinh trong lớp 3A1 về hoạt động xé, dán trong phân môn Mĩ thuật năm học 2023 - 2024:

Trước khi thực hiện đề tài:

Lớp	Số số	Hoàn thành tốt		Hoàn thành		Chưa hoàn thành	
		SL	TL	SL	TL	SL	TL
3A1	43	9	20,9%	22	51,2 %	12	27,9%

Sau khi thực hiện đề tài

Lớp	Số số	Hoàn thành tốt		Hoàn thành		Chưa hoàn thành	
		SL	TL	SL	TL	SL	TL
3A1	43	22	51,2%	21	48,8%	0	0%

Như vậy sau khi áp dụng sáng kiến tôi thấy kết quả thu được rất khả quan

4. Hiệu quả của sáng kiến

4.1. Hiệu quả về tính khoa học

Qua quá trình nghiên cứu tài liệu, học hỏi và thực tế giảng dạy môn Mĩ thuật nói chung, xé dán nói riêng, tôi thấy học sinh yêu thích và say mê môn học hơn. Cụ thể trên cho thấy kết quả của học sinh khi học xé dán được tăng lên rõ rệt. Học sinh cảm thấy hào hứng, thích thú khi học xé dán. Các em có đầy đủ đồ dùng học tập, sản phẩm của học sinh thể hiện được sự đa dạng, phong phú, đẹp về hình ảnh, màu sắc và có sự tư duy, sáng tạo trong từng sản phẩm. Điều này chứng tỏ phương pháp tổ chức cho học sinh học xé dán tự nhiên và hiệu quả, nó quyết định rất nhiều đến kết quả học tập của học sinh.

Các em luôn được trải nghiệm, tìm tòi và khám phá thế giới xung quanh và thể hiện được khả năng năng tư duy sáng tạo của mình và năng lực hợp tác nhóm để ra sản phẩm, đồng thời phát huy được các kỹ năng hoạt động nhóm, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng tự đánh giá.

+ Học sinh đón nhận hào hứng khi được tham gia vào quá trình xé dán thể hiện sản phẩm.

+ Học sinh biết phối hợp và chia sẻ cùng bạn để tạo nên sản phẩm chung của nhóm.

+ Học sinh thể hiện được sáng tạo của mình khi xé dán.

+ Học sinh tự tin, mạnh dạn khi xé dán, biết nhận xét đánh giá sản phẩm bài học của mình một cách rõ ràng chính xác, khách quan và trung thực, tìm ra cách làm hay, sáng tạo trong các sản phẩm của mình, của bạn.

4.2. Hiệu quả về kinh tế

Khi học sinh thực hiện tốt một số biện pháp giúp học sinh học tốt xé, dán môn Mỹ thuật lớp 3, sẽ tiết kiệm được tiền mua nguyên vật liệu.

4.3. Hiệu quả về xã hội

Cùng với việc nghiên cứu của mình và thời gian giảng dạy trên lớp, kết hợp với đồng nghiệp phổ biến kinh nghiệm tổ chức phương pháp dạy học tốt cho học sinh, xác định rõ mục tiêu yêu cầu của bài, tổ chức cho các em hoạt động có hiệu quả, học sinh được hướng dẫn thực hành phù hợp với nội dung từng chủ đề. Dần dần học sinh được hình thành thói quen xé dán để tạo ra được các sản phẩm và yêu thích sản phẩm do mình làm ra, yêu quý lao động. Học sinh được hoạt động nhiều và thỏa sức sáng tạo theo cách nhận, cách nghĩ và cách cảm thụ của mình. Vì thế các em rất hào hứng, không khí giờ học sôi nổi, tích cực đạt hiệu quả cao, trên cơ sở đó biết vận dụng vào thực tế cuộc sống.

5. Tính khả thi

Trong năm học 2023 – 2024, tôi áp dụng một số biện pháp giúp học sinh học tốt xé, dán môn Mỹ thuật lớp 3, tôi thấy rất thành công tại trường và thu được một số kết quả khả quan. Tôi mạnh dạn đưa ra để đồng nghiệp áp dụng vào thực tiễn đơn vị trong những năm tiếp theo.

6. Thời gian thực hiện đề tài sáng kiến

Đề tài sáng kiến kinh nghiệm: “Một số biện pháp giúp học sinh học tốt xé, dán môn Mỹ thuật lớp 3 (theo Bộ sách Cánh diều)”, được thực hiện trong năm học 2023 – 2024.

7. Kinh phí thực hiện đề tài, sáng kiến

Kinh phí in hoàn thiện đề tài sáng kiến là 200.000 đồng.

PHẦN III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

- Đối với Sở giáo dục và đào tạo:
 - + Cần tổ chức các lớp học nâng cao việc giảng dạy phân môn Mỹ thuật
- Đối với Phòng giáo dục và đào tạo:
 - + Hàng năm tổ chức các đợt thao giảng giao lưu môn Mỹ thuật giữa các đơn vị trường để giáo viên được học tập, chia sẻ kinh nghiệm, nâng cao năng lực chuyên môn.
- Đối với nhà trường:
 - + Cần có phòng học chức năng đầy đủ cơ sở vật chất.
 - + Nên bổ xung tiết học ngoài trời nhằm tạo ý tưởng học tập cho học sinh.
 - + Tổ chức những cuộc thi xé dán tranh cấp trường.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tôi xin cam đoan Sáng kiến kinh nghiệm của tôi thực hiện trong năm học: 2023 - 2024. Không sao chép của ai. Nếu sai tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Ba Vì, ngày 2 tháng 5 năm 2024

XÁC NHẬN CỦA CƠ QUAN

Người viết

(ký tên, đóng dấu)

Phùng Thị Thu Hà

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban biên tập TH Nguyễn Trãi (2020), *Những điểm đổi mới về nội dung và phương pháp dạy học Tiểu học*.
2. *Phương pháp dạy học Mỹ thuật* – Giáo trình sư phạm
3. *Sách GK, Vở bài tập Mỹ Thuật 3* - Nhà Xuất bản Đại học Sư phạm (Bộ sách Cánh Diều).
4. Hướng dẫn sử dụng đồ dùng, thiết bị các bộ môn có trong các kiện đồ dùng thiết bị do Bộ Giáo dục và Đào tạo cấp hàng năm
5. Nguồn từ internet